

Małżeństwa mieszane w środowiskach zróżnicowanych kulturowo – spostrzegane z perspektywy społeczności szkoły z polskim językiem nauczania na obczyźnie

Streszczenie

Rodzina, ze względu na swoją różnorodność, charakter, istotną rolę społeczną i liczne interakcje zachodzące wewnątrz jej struktur oraz oddziaływania zewnętrzne, budzi niezmiennie zainteresowanie naukowców wielu dyscyplin naukowych. W pracy podejmuję problematykę rodziny w środowisku wielokulturowym, a szczególnym zainteresowaniem obdarzam małżeństwa mieszane, które zamieszkują stale lub czasowo poza granicami Polski, a łączy je fakt współtworzenia (społeczności) szkoły z polskim językiem nauczania.

Struktura pracy obejmuje trzy części: teoretyczną, metodologiczną i empiryczną. W pierwszej koncentruję się na opisie życia rodzinnego, jego przemianach na przestrzeni dziesięcioleci oraz wskazywaniu niezmiennych fundamentów życia rodzinnego. Następnie charakteryzuję istotę związków małżeńskich, prezentuję konteksty, w których opisywane są w literaturze. Wskazuję potencjał, jaki mają małżeństwa mieszane, przez który rozumiem kapitał społeczny i kulturowy tych rodzin. Kolejnym zagadnieniem są tożsamościowe uwarunkowania funkcjonowania małżeństw mieszanych, w którym – na podstawie wybranych koncepcji teoretycznych – omawiam proces kształtowania się tożsamości w rodzinach niejednorodnych. Część teoretyczną zamyka rozdział poświęcony szkole w środowisku niejednorodnym kulturowo, w którym wskazuję ramy działalności szkół z polskim językiem nauczania za granicą.

W drugiej części prezentuję założenia metodologiczne, na których oparłam badania własne. W badaniach przyjmuję podejście ilościowo-jakościowe, które pozwala uzyskać najszerszą perspektywę w analizie i interpretacji badanych zagadnień.

Opracowanie zamyka część empiryczna, zawierająca omówienie wyników badań oraz wnioski. Poświęcam uwagę zagadnieniom tożsamości, sytuacji oraz wizerunkowi małżeństw mieszanych w badanych środowiskach zróżnicowanych kulturowo. Omawiam rolę szkoły z polskim językiem nauczania w (i dla) środowisku zróżnicowanym kulturowo w badanych społecznościach szkół w Austrii, Francji i Republice Czeskiej. Następnie charakteryzuję działalność społeczności szkoły z polskim językiem nauczania w wybranych krajach europejskich na rzecz sprzyjania rodzinom i małżeństwom mieszanym. Na zakończenie podejmuję próbę określenia perspektyw dla szkolnictwa z polskim językiem nauczania za granicą.

Słowa kluczowe: środowisko zróżnicowane kulturowo, rodzina, małżeństwo mieszane, szkoła z polskim językiem nauczania, zachowania tożsamościowe